

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Kansainvälisille hoitotyön vaihto-opiskelijoille vertaisorientaatio Suomen käytännön harjoit- teluun

Pirinen, Laura

2015 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Kansainvälisille hoitotyön vaihto-opiskelijoille vertaisorientaatio
Suomen käytännön harjoitteluun

Laura Pirinen
Hoitotyö
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2015

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila
Hoitotyö

Tiivistelmä

Laura Pirinen

Kansainvälisille hoitotyön vaihto-opiskelijoille vertaisorientaatio Suomen käytännön harjoitteluun

Vuosi 2015

Sivumäärä 30

Opinnäytetyön tarkoituksena on tuottaa käytännön hoitotyönharjoitteluun orientaatio materiaalia kansainvälisille vaihto-opiskelijoille ja arvioida vertaisopetuksen toimivuutta orientaatiotuntien pitämisessä. Tavoitteena on hyödyntää aistientilaa orientaatiotuntien ohella. Toiminnallisena opinnäytetyönä tarkoituksena on samalla kehittää omia ohjaustaitoja ja kielitaitoa tulevaa sairaanhoitaja ammattia varten.

Opinnäytetyön aihevalinta varmistui omasta kulttuurisesta kokemuksesta Espanjassa työharjoittelussa, kun huomasi eroavaisuudet Espanjan ja Suomen välisillä harjoitteluilla. Espanjalaisilla hoitotyönopiskelijoilla ei ole lainkaan harjoittelun aikana tehtäviä, vaan he tekevät ainoastaan käytännön työtä. Tällä voi olla myös vaikutusta ammatillisen kasvun kehittymiseen.

Orientaatiomateriaalin laadin ajatuskartan pohjalta (Liite 1.) Hyödynsin yhteyksiäni käyttäen orientaatiomateriaalin kieliasutarkistuksessa BBA- tutkinnon suorittaneella. Huhtikuussa 2015 toteutin vertaisorientaatiotunnit aistientilassa. Erilainen oppimisympäristö luo keskustelua ja ajatuksia vaivattomasti aisteja hyödyntäen. Vertaisopetuksesta hyötyy molemmat osapuolet ja opettaja roolia ei välttämättä tarvita. Tavoitteenani oli jakaa kokemuksia ja luoda keskustelua sekä käydä heidän aiempia taitojaan ja harjoittelupaikkoja läpi. Orientaatiotunneille osallistuminen oli vapaaehtoista ja kaikki pääsivät paikalle, joilla ei ollut muita opiskeluun liittyviä tunteja. Osallistujia oli paikalla seitsemän.

Opinnäytetyötäni voidaan hyödyntää jatkossa kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden orientoimiseen käytännön hoitotyönharjoitteluun Suomessa. Orientaatio materiaali pohjaa voi kehittää tarpeen mukaan eri harjoittelualan mukaan. Laatomalla kyselylomakkeen vaihto-opiskelijoille harjoittelun jälkeen, olisi suurta hyötyä. Lomakkeen avulla tulisi ilmi haasteelliset asiat vaihto-opiskelijoille Suomen käytännön-harjoittelussa ja lomakkeen avulla orientaatiotunteja voisi kehittää.

Asiasanat; Orientaatiotunnit, vertaisopetus, kansainväliset vaihto-opiskelijat, espanjalaiset vaihto-opiskelijat, käytännön harjoittelu ja moniaistillinen tila.

Laura Pirinen

A peer orientation for the exchange students coming to Finland for practical nurse training

Year	2015	Pages	30
------	------	-------	----

The purpose of this thesis is to provide orientation material for practical nursing training in Finland for the international exchange students, and to assess the use of functioning of peer orientation in carrying out the orientation classes. The aim is also to make use of multisensory space when keeping the classes. As a functional thesis it also targets to develop my personal guiding- and language skills for my future profession as a nurse.

The thesis topic was chosen based on my own cultural experiences in Spain as a nursing trainee, when I noticed the differences of it between Spain and Finland. The Spanish nursing students do not have any assignments during their training, but they only do practical work and this can have an effect to the development of their professional growth.

Orientation Material drafted on the basis of the mind map (Annex 1.). I used my connections to put the English version of the orientation material through a review by a person who has a Bachelor of Business Administration degree in English. In April 2015 I carried out a peer orientation in the multisensory space. This difference in the learning environment creates discussion and thoughts easily. In peer orientation both parties benefit and the role of a teacher is not necessarily required. My goal was to create a dialogue, share experiences and go through their existing skillset and previous internships. The participation in the orientation class was voluntary, and all who did not have other classes related to their studies at the same time attended. All together there were seven participants present.

This thesis project can be used in the future to keep orientation classes for the international exchange student about the practice of nursing trainings in Finland. The materials of the orientation session held can be further developed for different sectors and their trainings. In the future, making a questionnaire for the exchange students after the training could be a great additional benefit. In a questionnaire form it would point out the most challenging issues for the exchange students in the Finnish practical training period and it could further develop the peer orientation classes.

Keywords; Orientation lessons, a compeer orientation, international exchange students, Spanish exchange students, a practical training and space of sense

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Harjoittelua ohjaavat periaatteet	6
	2.1 Oppimispäiväkirja	9
3	Ammatillinen kasvu työharjoittelussa	10
4	Harjoittelun orientaation suunnitelma	11
	4.1 Ohjausmenetelmät.....	11
	4.2 Ohjausmenetelmän sisältö	13
	4.3 Moniaistien-tila oppimisympäristönä	14
	4.3.1 Aistien- menetelmä	15
	4.3.2 Aistien- tilan tavoitteet	15
5	Harjoittelun orientaation toteutus	17
6	Harjoittelun orientaation arviointi.....	18
7	Pohdinta ja johtopäätökset	20
	Lähteet	22
	Liitteet.....	23

1 Johdanto

Lähtökohtana opinnäytetyölleni on oma vaihtokokemukseni Espanjasta ja sen tuomista harjoittelun aloittamisen ja suorittamisen haasteista. Yksi tavoitteistani on helpottaa espanjalaisen vaihto-opiskelijoiden Suomen käytännön harjoittelun aloittamista. Espanjan käytännönharjoittelu kokemuksieni pohjalta haluan tuoda toiminnallisella opinnäytetyölläni Espanjasta Suomeen tulleille vaihto-opiskelijoille yhteisöllistä ja vuorovaikutuksellista harjoitteluun orientoitumista. Toiminnallisella opinnäytetyöllä pystyn kehittämään myös omia ohjaus- ja kielitaitoani, joita tarvitaan sairaanhoitajan ammatissa paljon muun muassa potilasohjaustilanteissa.

Pidän vaihto-opiskelijoille orientaatiotunnit vertaisen näkökulmasta moniaistillista tilaa hyödyntäen. Moniaistillisuutta hyödynnetään oppimisen edistämisenä hyvinvoinnin ja vuorovaikutuksen avulla. Erilaisena oppimisympäristönä tila luo keskustelua ja ajatuksia herkästi, joka auttaa tavoittamaan yleensä ottaen halutun lopputuloksen. (Räty M., ym. 2015, 8-9.)

”Opiskelu on parhaimmillaan aktiivinen vuorovaikutuksellinen prosessi, jossa opiskelijat rakentavat uutta tietoa yhdessä muiden kanssa hyötyen toistensa erilaisista näkemyksistä ja ajatuksien vaihdosta.” (Pruuki L., 2008, 28.)

Harjoittelukulttuuri on hyvin erilainen Espanjan ja Suomen välillä varsinkin tavoitteiden, tehtävien ja ammatillisen kasvun osalta. Sairaanhoitajaopiskelijoille Suomessa pidetään pääsääntöisesti orientaatiotunnit koko ryhmälle ennen jokaista harjoittelua. Espanjassa oppimani mukaan ei ole orientaatiota tai tehtäviä harjoittelua kohden, vaan he menevät oppimaan käytäntöä ainoastaan työtä tekemällä. Tämän vuoksi uskon opinnäytetyöni olevan tarpeellinen vaihto-opiskelijoiden käytännön hoitotyöharjoittelun orientaatiossa.

2 Harjoittelua ohjaavat periaatteet

Sairaanhoitajakoulutuksen kaikki ammattitaitoa edistävät harjoittelut pohjautuvat neljään eri osa-alueeseen; toiminta ja vastualueet, ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. (Laurea ammattikorkeakoulu)

(<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf?lang=fi>.)

Viitattu 10.06.2015

Toiminta ja vastualueet määrittävät yleisesti ottaen kuinka työtä tulisi optimaalisesti toteuttaa ja mitkä asiat ovat hoitajan vastuulla. Asiat on luokiteltu monelta osa-alueelta esimerkiksi työnperustana hoitotiede, voimavaralähtöisyys, hoitotyön kehittäminen ja laadukkaan hoitotyön toteuttaminen erilaisista toimintaympäristöstä riippumatta. (Laurea ammattikorkeakoulu)

lu)

(<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf?lang=fi.>)

Viitattu 10.06.2015.

Ammatilliset osaamisalueet taas puolestaan erittelevät konkreettisesti mistä hoitajan asiantuntijuus muodostuu. Maanlaajuisessa ohjeistuksessa opetusministeriön mukaan (2006) on luokiteltu kymmenen eri kohtaa jotka ovat;

1. Eettinen toiminta
2. Terveiden edistäminen
3. Hoitotyön päätöksenteko
4. Ohjaus ja opetus
5. Yhteistyö
6. Tutkimus- ja kehittämistyö sekä johtaminen
7. Monikulttuurinen hoitotyö
8. Yhteiskunnallinen toiminta
9. Kliininen hoitotyö
10. Lääkehoito

(Laurea ammattikorkeakoulu)

(<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf?lang=fi.>)

Viitattu 10.06.2015)

Keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet sanelevat säännöt opintojen ja harjoitteluiden pituuksille 3,5-vuoden opiskeluun pohjautuen. Nämä asiat on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston antamien direktiivien mukaan koskien kliinistä opetusta. (Laurea-ammattikorkeakoulu, Optima, harjoittelun yhteiset asiat, sairaanhoitajan osaamisalueet.) Viitattu 10.06.2015

Laillistaminen terveydenhuollon ammattihenkilöksi tapahtuu tästä johtuen viimeisenä. Tämä edellyttää, että kaikkien edellä mainittujen kohtien vähimmäisvaatimukset ovat toteutuneet. Terveys- ja turvallisuuskeskus (Valvira) laillistaa sairaanhoitajan hakemuksesta ja tutkinnon antaneen ammattikorkeakoulun ilmoituksesta terveydenhuollon laillistetuksi ammattihenkilöksi. (Laurea-ammattikorkeakoulu, Optima, harjoittelun yhteiset asiat, sairaanhoitajan osaamisalueet.) Viitattu 10.06.2015

Harjoittelua koskevat periaatteet ja ammattitaitoa kuvaavat osa-alueet sisältyvät harjoitteluorientaatioon. Vertaisorientaatio tunneilla käydään läpi vaihto-opiskelijoiden kanssa harjoitteluiden tuntimäärä jaoteltuna kotona suoritettavien tehtävien ja ammattia edistävän harjoittelun työtuntien kesken. Tuntimäärien lisäksi käydään läpi sitä, missä järjestyksessä tehtäviä on suotavaa lähteä tekemään ja mitä ennen harjoittelua ja sen jälkeen tulee tehdä sekä

kelle ja mihin tehtävät palautetaan. On huomioitavaa, että esimerkiksi ennen harjoittelua tulee olla harjoittelun aloittamissopimus ja salassapitosopimus allekirjoitettuna. Lasten harjoittelua varten toimitetaan edeltä mainittujen lisäksi rikostaustaote. (Laurea-ammattikorkeakoulu, Optima, harjoittelun yhteiset asiat, ammattia edistävän harjoittelun yhteiset periaatteet.) Viitattu 10.06.2015

Seitsemänviikon harjoittelun tuntimäärä on yhteensä 270 tuntia, joka on opintopisteinä kymmenen. Näistä 12 tuntia on suunniteltu alustavien tehtävien tekemiseen; lähtötasokuvaus ja oppimistavoitteet. Nämä laadittuaan opiskelija lähettää yhteystietojensa lisäksi alustavat tehtävät ohjaavalle opettajalleen. Loput 256 tuntia seitsemänviikon ajalta (36,57h/1 viikko = 7,3h/ 1 päivä) on työssä tehtäviä tunteja. (Laurea-ammattikorkeakoulu, Optima, harjoittelun yhteiset asiat, ammattia edistävän harjoittelun yhteiset periaatteet.) Viitattu 10.06.2015

”Ihmisen toiminnalle on luonteenomaista pyrkiminen tavoitteisiin ja päämääriin. Opiskelijoiden tulisikin asettaa opiskelulle ja oppimiselle tavoitteita, joita he pyrkivät aktiivisesti saavuttamaan omaa toimintaansa ohjaamalla. Tavoitteellisuuteen liittyy myös opiskelijan oma vastuu oppimistulosten saavuttamisesta, mikä kehittää hänen taitojaan ohjata omaa oppimistaan. Opiskelijoiden omien tavoitteiden painottaminen näkyy siinä, että opettaja ottaa opiskelijat mukaan oppimisen suunnitteluun. Tällöin viralliset tavoitteet pääsevät hedelmälliseen vuoropuheluun opettajan ja opiskelijoiden tavoitteiden kanssa.” (Pruuki L., 2008, 27- 28.)

Yleisiin tavoitteisiin sisältyy seuraavat pääkohdat;

- Potilaankohtaaminen monikulttuurisessa yhteiskunnassa
- Ohjaustilanteet. Selvitä, toteuta ja arvioi potilaslähtöisen ohjauksen tarpeet eri toimintaympäristössä.
- Voimavaralähtöinen työskentely. Tuetaan ja aktivoidaan potilasta ja hänen perhettään toimimaan voimavaralähtöisesti
- Työskentely moniammatillisessa työyhteisössä
- Lääkehoidon toteutuminen potilaan lääkityksessä

Yksilökohtaiset tavoitteet

- Opiskelija laati omat yksilökohtaiset tavoitteensa, jotka pohjautuvat siihen mihin hän haluaa harjoittelun aikana kiinnittää huomiota ja oppia enemmän. Esimerkiksi harjoittelua koskevan osaston yleisempien lääkkeiden vaikuttavuus potilaisiin yksilökohtaisesti
- Yksilökohtaisista tavoitteista keskustellaan ohjaavan opettajan kanssa ja niitä laaditaan uudestaan mikäli tarpeen
- Lopuksi sovitut ja valmiit tavoitteet lähetetään opettajalle

(Laurea-ammattikorkeakoulu, Optima, harjoittelun yhteiset asiat, ammattia edistävän harjoittelun yhteiset periaatteet.) Viitattu 10.06.2015

2.1 Oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirjan tuottamista on kolmea eri tyyppiä joista tärkein sairaanhoitajakoulutuksen kannalta on harjoittelupäiväkirja. Harjoittelupäiväkirjaa pidetään ammatillisen työssäoppimisen aikana, siten, että opiskelija vertaa oppimaansa teoretietoa käytäntöön ja analysoi jo hallussa olevia teoretiedon käytännössä tapahtuvan työn näkökulmasta. (Lindblom-Ylänne S. & Nevgi A., 2011, 186.)

”Oppimispäiväkirja on oman kehittymisen ja oppimisen arvioinnin väline”
(Pruuki L., 2008, 149).

Oppimispäiväkirjan laatiminen edesauttaa opiskelijan tietopohjan rakentumista ja kokonaiskuvan kehittymistä. Kun opiskelija laatii oppimispäiväkirjaa, nousee esille erityisesti kaksi asiaa; reflektio ja oppimisen prosessiluonne. Kirjoittamisprosessin tarkoituksena on, että opiskelija osaisi yhdistää omakohtaisia ajatuksia ja kokemuksia oppimista kohdistuvaan aiheeseen. Tärkeää on sulauttaa opiskeltava asia laajempaan asiayhteyteen. Täten opiskelija luo omaa käsitystään opittavasta aiheesta ja harjaantuu arvioimaan henkilökohtaista oppimistaan. Reflektointi sanansa mukaisesti viittaa heijastamiseen, mietiskelyyn ja harkintaan. Oppimispäiväkirjan kannalta tämä tarkoittaa, että opiskelija seuraa, käsittelee ja vertaa uusia kokemuksiaan jo olemassa olevaan tietoonsa ja kehittyy näin oppijana. Opiskelija voi saada tätä kautta uusia näkökulmia ja ajattelumalleja. (Lindblom-Ylänne S., 2011, 175- 178.)

Helpoin tapa laatia oppimispäiväkirjaa on, kun opiskelija kuvailee oppimaansa tietoa ja oppimisprosessia. Haasteellisempi tapa laatia oppimispäiväkirjaa on pohdiskelu ja kriittinen analysointi. Opiskelijan tulee olla tietoinen omista arvoista, uskomuksista ja näkemyksistä sekä osata arvioida niitä, jotta oman ajattelun kehittyminen on mahdollista.

Oppimispäiväkirjassa on oleellista syvälinen analysointi ja kriittisyys sekä näkökulmien monipuolisuus ja osata perustella nämä. Yleisiä kysymyksiä joita voi käyttää oppimispäiväkirjassa, on muun muassa; Mitä opin? Missä asioissa haluaisin vielä kehittyä? Mitä oppimani tieto merkitsee minulle? (Lindblom-Ylänne S., 2011, 175- 178.)

Eri kouluista hoitotyönharjoitteluja tehneenä voin kokemuksesta sanoa, että periaatteet ovat oppimispäiväkirjan kohdalla olleet samankaltaiset. Kun opiskelija on tehnyt lähtötasokuvauksen ja tavoitteensa harjoittelua varten, on hänen helpompi toteuttaa oppimispäiväkirjaa. On suotavaa kirjoittaa oppimispäiväkirjaa joka viikon jälkeen, jolloin havainnoi kehittymistä paremmin. Yksi hyvä tapa on pitää muistivihkoa taskussa, johon voi heti kirjata opittua uutta tai

askarruttavia ja haastavia asioita. Näin oppimispäiväkirjan myötä voi myös huomata mihin asioihin haluaa keskittyä harjoittelun aikana enemmän. Oppimispäiväkirjan kautta tulee esille myös oppilaalle haastavat asiat, joihin hän voi tämän myötä jo vaikuttaa harjoittelun aikana. Yksi omasta kokemuksesta helppo tapa toteuttaa oppimispäiväkirjaa on, jos sen erittelee osa-alueisiin kuten; yleistietämys, vuorovaikutustaidot, perustaidot, lääkinnällinen osaaminen, moniammatillinen työyhteisö jne. Näin pystyin itse seuraamaan kehitystä vaativia osa-alueita ja huomaamaan omia vahvuuksia.

3 Ammatillinen kasvu työharjoittelussa

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulun perustutkintoon sisältyy oleellisesti työharjoittelu työn todellisessa ympäristössä, jossa asiantuntijuus ja ammattitaito karttuvat. Opiskelija työskentelee mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa alan kokeneempien ammattilaisten kanssa, tällä tavoin opiskelija voi sisäistää säännöt, arvot, normit ja sulauttaa teoreettisen tiedon käytännön taitojen kanssa. (Vänskä K., ym. 2011, 150.)

Vastuunoton oppiminen työtehtävistä tapahtuu opiskelijoilla käytännönharjoittelussa. Malli orientoitumisesta työelämään oppimiseen saavutetaan opiskeluaikana. Ammatillisen ja yksilökohtaisen kasvun kannalta on tärkeää, että opiskelija saa palautetta niin potilailta, kuin hoitohenkilökunnaltakin. Reflektointi, vastuunotto, haasteet, sosiaaliset vuorovaikutukset sairaanhoitajien keskuudessa on hoitajan ammatillisen kasvun kulmakiviä. Aidot kokemukset ja tuntuma oman aktiivisuuden merkityksestä ammatillisen kasvun edistäjänä on hyvä muodostua jo opiskeluaikana. Itsetuntemus ja omat kyvyt tiedostaen palautetta antavassa vuorovaikutuksessa mahdollistaa ammatillisen kasvun alkamisen. (Rautava-Nurmi H., ym., 2014, 414-415.)

”Hoitajan ammatillinen kasvu tarkoittaa omien mahdollisuuksien ja rajojen tunnistamista. Kasvu koetaan itseluottamuksen vahvistumisena, ammattitaidon kehittymisenä ja sitoutumisena jatkuvaan kehittymiseen. Palaute, arviointi, omaan työhön liittyvän uuden tiedon hankinta ja oma toiminta tukevat ammatillista kasvua, jonka edellytyksenä on halu kehittyä.” (Rautava-Nurmi H. 2014, 414)

Janhusen ja Vanha-Nuutisen (2005) mukaan ammatillinen kehitys on prosessi joka kehittyy ja muuttuu kaiken aikaa. He mainitsevat asiantuntijuuden piirteeksi joka tarvitsee kestävästä kasvua ja kehitystä. Se ei heidän mukaansa ole saavutettava ominaisuus tai olotila. (Janhunen S. & Vanha- Nuutinen L., 2005, 17.)

Ammatilliseen kasvuun kuuluu ammattitaidon kehittyminen ja kulttuuri kompetenssi on yksi ammattitaidon osatekijöistä. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33).

“Kulttuurikompetenssilla tarkoitetaan kykyä ottaa huomioon ihmisen kulttuuri-tausta ja sen merkitys ja tulla toimeen eri kulttuureista lähtöisin olevien ihmisten kanssa”. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33.)

Hoitotyönlaadun ja terveydenhuollon palveluiden parantavana tekijänä pidetään kulttuuri-kompetenssia, joka on yksi ammattitaidon osatekijöistä ja sitä tarvitaan kulttuurien välisten jännitteiden vähentämiseen. Kulttuurien välistä kanssa käymistä hoitajaa ohjaa kulttuuriko-kemus. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33.)

Halua oppia uudesta kulttuurista kutsutaan kulttuuri tahdoksi. Kulttuuri tahdossa olennaista on, että hoitaja omaa intuitiivisen empatiakyvyn ja hän on kiinnostunut oppimaan erilaisten kulttuuriväestöjen hoitamisesta enemmän. Kulttuurikompetenssi pitää sisällään Gigerin ja Davidhizarin mukaan myös kulttuuri tietoisuuden, kulttuurisen tiedon, kulttuurisen taidon se-kä kulttuurisen herkkyyden. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33.)

Kulttuuritietoisuus on eräänlainen herkistymisprosessi pitäen sisällään hoitajan kannalta hä-nen oman kulttuurinsa uskomusten, arvojen ja käyttäytymismallien tunnistamista. Näiden asi-oiden pohjalta hoitaja tarkastelee käsitystään muiden kulttuurien uskomuksiin, ihmisiin ja ennakkokäsityksiään eri kulttuureihin. Tieto osuuden kulmakivenä toimii ymmärrys. Hoitajan on hyvä ymmärtää potilaan näkemys kulttuuritaustoista huolimatta sekä eri kulttuuritaustojen ihmisten erilaisuus, että yhtäläisyys kuten; psykologia, biologia ja fysiologia. Hoidetaan poti-lasta yksilönä. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33.)

Kulttuurinen taito puhuu puolestaan hoitotyöstä, jossa osataan ottaa huomioon kulttuuriset tarpeet. Kuinka haalia tietoa, suunnitella, että toteuttaa kulttuuristen tarpeiden mukaista hoitotyötä. Näkisin tämän itse yksilön hoitamisena huomioiden kulttuurisen poikkeavuuden. Kulttuurinen taito sisältää myös tarpeenmäärittelymallit ja niiden käyttämisen. Kulttuurinen herkkyys on hyväksymisen taitoa erilaisuudelle. Erilaisuuden hyväksymiseen toki liittyy myös hyvät viestintä- ja vuorovaikutustaidot sekä empatiakyky. (Rautava-Nurmi H. 2014, 33.)

4 Harjoittelun orientaation suunnitelma

4.1 Ohjausmenetelmät

Laurea-ammattikorkeakoulussa orientaatiotunnit kuuluvat osana harjoittelun aloittamista, jotka opettaja pitää koko ryhmälle ennen harjoittelua. Laureaan saapuvien vaihto-

opiskelijoiden osalta orientaatio toteutetaan pääsääntöisesti henkilökohtaisena orientaationa koordinaattorin kanssa. Näin ollen tavoitteenani on toteuttaa ja testata vertaisena pienryhmä orientaatiotuntien sopivuutta vaihto-opiskelijoille moniaistillista tilaa apuna käyttäen. Ryhmä kokemuksena voi olla voimaannuttava mikä auttaa jaksamaan ja auttaa saavuttamaan tavoitteet. (Kyngäs H., 2007, 104). Opinnäytetyöni pohjalta voidaan kehittää orientaatiotunteja ja erilaisia variaatioita niiden kehittämiseen vaihto-opiskelijoille.

Opinnäytetyössäni valmistelen espanjalaisia vaihto-opiskelijoita ammattia edistävään harjoitteluun orientaatiotunneilla moniaistillisessa tilassa englanninkielellä huhtikuussa 2015. Pidän tunnit seitsemälle Espanjalaiselle vaihto-opiskelijalle, jotka ovat eri vaiheissa opintoja. Kaikki menevät erilaisiin harjoittelu paikkoihin ja tämä tulee ottaa huomioon asiasisällössä keskittyen yleisiin harjoittelun käytäntöihin. Vastuupettaja on jo valinnut heille harjoittelupaikat, joten en aio käsitellä hakemisprosessia orientaatiotunneilla.

Tunnilla käymme läpi ammatillista harjoittelua koskevia keskeisiä asioita dia-esitystä apuna käyttäen sekä tuon esille pääsääntöisesti suullisesti kulttuurien välisiä eroja hoitotyössä ja asiakaskunnassa. Espanjassa ollessani sain tietoa, että heillä ei ole harjoittelun aikana tehtäviä. Tämän vuoksi aion paneutua tuomaan oppimispäiväkirjan ja tavoitteiden tekemiseen neuvoja. Jätän kuitenkin muut yksilökohtaiset tehtävät pois opinnäytetyöstäni vaihto-opiskelijoiden harjoitteluiden ollessa eri vaiheissa tehtävien eriäväisyyksien vuoksi.

Opetusmenetelmänä käytän opinnäytetyössäni pienryhmälle kohdistuvaa luentomallia, jossa on mukana aktiivisesti vuorovaikutuksellista puolta. Luentomenetelmän ohella käytän kyselymenetelmää. Käytän orientaatiotunneilla pääsääntöisesti avoimia ja voimaannuttavia kysymyksiä vaihto-opiskelijoiden omista kokemuksista käytännön harjoittelussa avoimen keskustelun ohella. Kyselymenetelmän avulla orientaativaiheessa opiskelijoilta yritetään saada julki aiempia kokemuksia ja tietämystä aiheeseen liittyen. Jotta opiskelijat saadaan työstämään uusia näkökulmia, käytetään tällöin kyselymenetelmää prosessointivaiheessa. (Pruuki L., 2008, 64-65 & 82-85.) Koska orientaatiotunnit ovat vertaisryhmälle, en aio syventyä opetusselliseen puoleen opinnäytetyössäni. Sosiaalista vuorovaikutusta oppilaiden välillä voidaan hyödyntää opittavan asiasisällön ja opiskelutaidon omaksumisen huomattavana edistäjänä. (Engeström Y., 1992, 59). Kerron kokemuspohjaista tietämystäni harjoitteluun liittyvistä asioista, koska omat kokemukseni ovat tuoreessa muistissa. Pruukin (2008) mukaan koostamisvaihe kyselymenetelmää käyttäessä helpottaa opiskelijaa luomaan kokonaisuuden käydystä asiasta.

Tynjälä (1999) mukaan joka ainoa menetelmä mikä edistää oppijan oppimisprosessia on ohjausta, vaikka ohjauksella onkin useita erilaisia tehtäviä. Yhdeksi oppimiseen vaikuttavaksi tekijäksi voi määritellä oppimisympäristön ja sen laatiminen on prioriteettina ensimmäisenä. Op-

pimisympäristö on tila, paikka, yhteisö ja toimintatapa joiden on tarkoituksena edistää oppimista. (Koli H., 2003, 159.)

Tilana käytän moniaistillista tilaa, joka edesauttaa rentoutumaan ja helpottamaan vuorovai-
kutustilannetta välttämällä niin sanottua opettaja-oppilas asetelmaa. Tilan rakentamiseen va-
raan kokonaisuudessaan neljä tuntia ja rakennan tilan edeltävänä päivänä. Tavoitteenani on,
että kaikki näkisivät toisensa sekä diat vaivattomasti ja rennosti. Otan myös huomioon tarjoi-
lupöydän sijainnin, että se ei ole edessä sekä tarjoiltaville pienet pöydät istumapaikkojen
tuntumaan.

Käytän dataprojektorilla heijastamaan seinälle dia-esityksen, joka toimii keskustelun pohjana.
Dia-esitys tulee kannettavan tietokoneen kautta, joka on vieressäni tilaisuudessa. Tämä
edesauttaa etenemisen keskustelun tahtiin. Toista dataprojektorilla käytän tunnelman luomi-
seen luontokuvien ja rauhallisen taustamusiikin avulla. Tausta diojen ja musiikin suunnittelu
ja kokoamisvaihe sisältyy tilan rakentamisen kanssa samaan neljän tunnin kokonaisuuteen.
Tilaan tuon teetä, jonka keitän juuri ennen tilaisuutta ja ostan valmiiksi suomalaisia keksejä
ja suklaata rentouden lisäämiseksi.

Lammi (2009) tuo esille kirjassaan presentaation työvaiheet, jotka kuuluvat suunnitteluun ja
valmisteleeseen. Lähtökohtana Lammi pitää kohderyhmän selvittämistä ja pidettävän pre-
sentaation haluttua tyyliä. Toisena vaiheena hän mainitsee presentatiomateriaalin ja tausta-
tietojen etsimistä sekä niiden karsimista. Dioihin tulevan kokonaisuuden suunnittelen aluksi
suomeksi vihkoon käyttäen ajatuskarttaa Laurea-ammattikorkeakoulun yleisiä harjoitteluoh-
jeita sekä opetusministeriön laatimia säädöksiä pohjana. Ajatuskartan kokoamiseen käytän
aikaa kaksi tuntia. Ajatuskartasta teen Power Point esityksen ensin suomeksi, jotta saan kaik-
ki haluamani asiat dioille. Suomenkieliseen dian rakentamiseen varaan kaksi tuntia Laurea-
ammattikorkeakoulun Power Point esitys pohjalle. Valmiin luomani suomenkielisen Power
Point esityksen tiivistän englanninkielelle johon varaan myös kaksi tuntia. Diojen suunnittelu
ja toteutus tapahtuu maali- ja huhtikuun vaihteessa 2015. Diat (Liite 2).

4.2 Ohjausmenetelmän sisältö

Ensimmäisessä diassa käydään läpi tuntijaottelu ja miten tunnit jakautuvat tehtävien ja työs-
säolon kanssa. Dian aikana kerron omakohtaisia kokemuksia miten tunnit voidaan jaotella,
esimerkiksi ei välttämättä tarvitse olla joka päivä samanmittaista päivää, huomioiden yö- ja
iltavuorot, joissa pääsääntöisesti työtunnit on pidempiä. Tämä helpottaa opiskelijaa teke-
mään työvuorosuunnittelua, josta on oma diansa myöhemmin.

Toisessa diassa käydään harjoittelun yleiset- ja yksilökohtaiset tavoitteet. Yksilökohtaisten tavoitteiden diaan päädyn laittamaan ainoastaan milloin tavoitteet tulisi laatia ja kenelle ne lähetetään, koska haluan luoda suullista keskustelua ja tuoda esille erilaisia esimerkkejä. Yhdistän myös tavoitteiden kirjoittamisen oppimispäiväkirjaan, jossa tavoitteiden saavuttamista voidaan päivittää ja miettiä niiden saavuttamisen keinoja.

Kolmannessa diassa käydään läpi asiat, jotka ovat opiskelijan vastuulla harjoittelun aikana. Tässä osiossa käsitellään lähtötasokuvaus, jossa opiskelija pohtii tämän hetkistä osaamistaan. Lisäksi dian aikana käydään läpi harjoittelun tavoitteet, harjoittelun koskeviin tehtäviin painutuminen, harjoittelun sopimukset sekä oma aktiivisuus harjoittelussa ja sen merkitys.

Neljännestä kuudenteen diaan on asiaa oppimispäiväkirjasta, joka on oleellinen vaihto-opiskelijoiden kohdalla kokemattomuuden vuoksi. Päiväkirja osiossa on apuvälineitä kuinka, milloin ja miten oppimispäiväkirjaa voidaan kirjoittaa. Uskon, että tämä herättää vaihto-opiskelijoilta kysymyksiä. Keskustelun avulla tuon enemmän aiheesta esille ja mitkä tekijät helpottavat oppimispäiväkirjan toteuttamista.

Seitsemäs dia pitää sisällään aiemmin mainitsemani työvuorosuunnitteluosion, jossa on käytännön ohjeita niiden tekoon. Kahdeksanteen diaan kokoon yleisiä asioita, jotka on hyvä mielestäni toistaa ja mahdollisesti harjoittaa ennen Suomessa tehtävää käytännön harjoittelua. Huomioin tässä diassa, että pääsääntöisesti nämä opiskelijat ovat menossa koti-hoitoon tai geriatrian puolelle.

Yhdeksännessä diaosiossa on lyhyt tietopaketti yleisestä hoidosta, mikä on hyvä huomioida jokaisen potilaan kohdalla ja sen avulla pärjää jo pitkälle. Kaikkien näiden muiden ohelle lisää kymmenenneksi diaksi verivarotoimet muistutuksena Suomen käytännöistä. Yhdenneksi-toista diaksi tulee lyhyt kertaus apuvälineistä ja ergonomiasta. Kaksi viimeisintä diaa halusin eritoten tuoda esille, sillä ollessani Espanjassa vaihdossa huomasin varsinkin näiden kahden kohdalla huomattavaa puutteellisuutta. Kaikki edellä mainitsemani diat löytyvät opinnäyte-työni liiteosiosta.

Ajallisesti varaan ryhmätilan rakentamiseen muutaman tunnin orientaatiotunteja edeltävänä päivänä huhtikuussa 2015. Uskon minimalistisen ja pelkistetyn mieltymykseni vuoksi sen riittävän sisustukseen ja taustadiojen luomiseen. Huomioon ottaen mahdolliset keskustelut sekä kysymykset varaan esityksen kokonaisajaksi kaksi tuntia, josta ydinasioiden läpikäymiseen varaan tunnin. Huomioiden ryhmäkoko ja mahdollinen jännittyneisyys uskon ajan riittävän.

4.3 Moniaistien-tila oppimisympäristönä

Käytän opinnäytetyön toimintaosiossa moniaistillista kiinteää tilaa luodakseni rennon ja vuorovaikutuksellisen tunnelman. Tila sijaitsee Laurea-ammattikorkeakoulun toisen kerroksen tiloissa, joka on tarkoitettu eritoten tämän tyylisten tapahtumien luomiseen. Tila mielestäni soveltuu hyvin monikulttuuriselle pienryhmälle, jossa vuorovaikutus, yhteisöllisyys ja vertaisuus ovat isossa osassa orientaatiotuntien onnistumista. Tulevissa kappaleissa tuon esille aistien- menetelmää ja moniaistillisen tilan hyötyjä sekä eri käyttötarkoituksia.

4.3.1 Aistien- menetelmä

Aistien- menetelmän tarkoitus; Aistien menetelmää voidaan soveltaa erilaisiin variaatioihin ja ryhmille. Toteuttajat saavat henkilökohtaisesti päättää toteutuksen sen mukaan, mitkä ovat tavoitteet toiminnalle. (Räty M., 2015, 8-9.)

Aistien- tilalla tarkoitetaan erilaisille aisteille helposti muunneltavaa elämyksiä antavaa tilaa. Tila on helposti muunneltavissa yksilökohtaisesti tarpeiden mukaan, jolloin tilasta saadaan oman näköinen. Esimerkiksi vieras kulttuuri voidaan tuoda tilaan musiikin ja sisustuksen avulla. Tilassa voidaan nauttia kulttuurin tarjoamia antimia tai tuoksuja, jotka tuovat tilaan nimenomaan aistien kautta kokemuksen kyseenomaisesta kulttuurista. (Räty M., 2015, 8-9.)

Tyypillistä on hyödyntää moniaistisuutta, jotta saavutettaisiin oppimisen edistämistä vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin kautta. Tämä erilainen oppimisympäristö luo keskustelua ja ajatuksia vaivattomasti, jolloin tavoitetaan useimmiten haluttu lopputulos. (Räty M., 2015, 8-9.) Tilan suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään täten yhteistyötä yleisesti ottaen monien eri tahojen ja henkilöiden kesken, mikä tarkoittaa konkreettisesti yhteistoimintaa, yhteisöllisyyttä ja verkostoitumista. (Räty M., 2015, 8-9.)

4.3.2 Aistien- tilan tavoitteet

Yhteisöllisyyden edistäminen on parrasvaloissa tilan tavoitteellisuuden kannalta. Tilasta voidaan rakentaa niin sanottu muistelutila, jolloin eri kulttuuriryhmät voivat tuoda esille omia taustojaan ja kokemuksiaan esimerkiksi suomalaisen järvenrantamökin kesätunnelmia saunalauteilta. Vastavuoroisesti voidaan viettää minimalistia intialaishäitä, jolloin molemmat ryhmät kokevat olevansa enemmistöä, että vähemmistöä. Tämän kokemuksen avulla mahdollistetaan ymmärrys toisen kulttuuriryhmän taustoihin, vahvistetaan yhteisöllisyyttä sekä saadaan mahdollisia kehitysideoita. (Räty M., 2015, 9-11.)

Tilan toiminnollisuudella saadaan aikaan yksilöille, että ryhmille tärkeää voimaantumista. Se voi tuoda pohtimista ristiriidoista, että yhteisistä arvomaailman asioista. Monikulttuurisuuden näkökannalta ajatellen, se voi tehdä yksilölle olon tulla nähdyksi. Erilaiset tilan elämyk-

set herättävät tunteita ja, kun yksilö tunnistaa ne ja niiden läsnäolon, ne voivat edistää yksilökohtaista hyvinvointia ja oppimista. (Räty M., 2015, 9-11.)

Aistien- tilassa voi rentoutua ja tunnelmoida, kuten myös tiedottaa. Tiloja voi rakentaa mesukeskusksiin, eri tapahtumiin ja vaikka kirjastoon. Näin ollen saadaan myös niin sanottuihin kiireisiinkin kohteisiin rauhantyyssija, mikäli näin halutaan. Ei ole oikeaa tai väärää tapaa toteuttaa tilaa, vaan vain tavoitteet ja haluttu lopputulos ovat lähtökohtana. Tilaa peilataan todellisuuteen ja se on aina tekijöidensä näköinen käyttäen eri materiaaleja sisustuksessa, äänimaailmaa, valaistusta sekä rekvisiittaa. Yksinkertaiset ja pelkistetytkin tilan sisustuksen avulla voidaan saada haluttu muutos aikaan pelkkien heijastettujen kuvien tai videoesitysten avulla. (Räty M., 2015, 9-11.)

Tärkeää on moniaistillisuudessa ottaa tilan kannalta huomioon, että ympäristössä on eri aistit huomioon; näkö, tunto, haju, kuulo ja maku. Aistien avulla saadaan moniaistillisuuden tavoitteet käytettyä optimaalisesti. (Räty M., 2015, 9-11.)

Moniaistien-tiloja on kolmea eri tyyppiä, joista opinnäytetyössäni käytän kiinteää tilaa. Kiinteää tilaa käytetään yleensä väliaikaisiin kertaluontoisiin tilaisuuksiin. Tiloina pääsääntöisesti toimivat erilaiset huoneet kuten luokahuone tai kokoustila eri käyttöympäristöissä esimerkiksi päiväkodeissa ja kirjastoissa jne. Ideana on rakentaa tila suoraan ympäristöön, jossa teknillinen varustus on kevyt, jotta tila toimii monikäyttöisenä saaden se tarvittaessa alkuperäiseen käyttöön esimerkiksi luokahuoneeksi. Kun tilan kokoa suunnitellaan, otetaan huomioon kohderyhmän koko, joka on kiinteässä tilassa yleisemmin alle 20 henkilöä. (Räty M., 2015, 12-14.)

Kiinteän tilan seinille voidaan useimmiten heijastaa koko seinän kokoisia kuvia dataprojektorin avulla, joka on kytketty tietokoneeseen, joko kannettavaan tai pöytäkoneeseen tai vaikka molempiin. Tämän avulla saadaan myös äänimaailma mukaan äänentoistojärjestelmään ja voidaan säätää äänenvoimakkuutta. Myös DVD- ja CD-soittimet on hyvä olla tilassa. Dataprojektorin kohdalla on otettava huomioon luonnonvalo, jota voidaan säätää erilaisten verhojen avulla, jotta heijastettavat kuvat pääsisivät loistoonsa. Tilaan voidaan tuoda erilaisia valaistusta esimerkiksi kohdelampuilla ja kynttilöillä. Kiinteän tilansijainnin pohjalta on suotavaa huomioida tilan rakentamisen varusteet ja niiden sijainti. Eli varasto on hyvä olla lähellä tilaa, jotta tavaroita on helppo liikutella tilaan ja sieltä pois. Kuten myös makuelämyksen luomiseen on hyvä, jos keittiötila on tilan ulottuvilla. (Räty M., 2015, 12-14.) Tässä opinnäytetyössä käytän vertaisorientaatio tuntien tilana tätä kyseenomaista tilaa, joka on Laurean tiloissa Tikkurilan kampuksella toisessa kerroksessa.

Toisena moniaistien-tilana voidaan käyttää liikuteltavaa tilaa. Liikuteltavaa tilaa käytetään väliaikaisesti parista tunnista viikkoon niin sanotusti popup tyylisesti. Liikuteltava tila tehdään kahdella erilaisella mallilla, jotka ovat teltaa tai messuseinämärakenteet, jotta aistientila saataisiin käyttäjien ulottuville. Teltan seinämän läpi saadaan heijastettua dataprojektorin avulla kuvaa tai videota, jolloin voidaan käyttää hyödyksi samanlaisia aistimateriaaleja, kuin kiinteän tilan toteutuksessa. (Räty M., 2015, 15.)

Kooltaan kiinteään tilaan verrattuna liikuteltava tila on huomattavasti pienempi (2,4 metriä x 2,4 metriä). On huomioitavaa valintaa tehdessä kahden eri mallin välillä käyttäjät ja liikuteltavan käyttötarkoitus kuten ulkosoveltuvuus, pakattavuus, kuljetus sekä paino. Muita seikkoja on muun muassa; monelle ihmiselle liikuteltava tila kohdistetaan, seinäkankaiden materiaali, korkeus ja leveys sekä säilytys ja mahdollinen huolto. Elämys liikuteltavan tilan kohdalla riippuu hyvin paljon kohdeympäristöstä. (Räty M., 2015, 15.)

Viimeisenä vaihtoehtona moniaistien-tilana on tilapäinen ratkaisu. Tämän kaltainen tila voidaan rakentaa mihin tahansa tilaan, toteutukseen vaikuttavat ainoastaan sijainti, tavoite ja käyttötarkoitus. Kun tilapäistä tilaa suunnitellaan, on otettava huomioon jo paikalla oleva materiaali, jota voidaan joko käyttää hyödyksi tai vaihtoehtoisesti peitetään rakennettavaan tilaan soveltumattomat materiaalit. Huomioon on toki otettava suunnittelussa myös sähkön saatavuus, valaistus, materiaalien kuten verhojen käyttö kohdetilassa sekä äänen käytön mahdollisuus ja sen kuuluvuus. (Räty M., 2015, 15.)

5 Harjoittelun orientaation toteutus

Alustava suunnitelma toteutui odotetusti aikataulussaan. Orientaatiota koskevat diat sain ajallaan tehtyä ennen pidettävää tilaisuutta pitäen sisällään suunnitelman mukaisen tiedon. Ohjaustunteja edeltävänä päivänä valmistelin tilaa yhdessä opettajien kanssa. Varastosta saatavien tarvikkeiden avulla pystyin luomaan juuri sellaisen tilan, kun halusin. Tilan luomiseen minulla meni kaksi tuntia ottaen huomioon, että tein taustalle tulevan dia-sarjan ja musiikkilistan. Käytin kiinteää tietokonetta taustadioiden ja musiikin pyörittämiseen ja kannettavaa tietokonetta korkeammalla liikuteltavalla pöydällä läpikäytävien dioiden heijastamiseen valkokankaalle.

Luonto aiheen valitsin tarkoituksenmukaisesti seesteisyyden luomiseksi. Tutkittuani asiaa enemmän, luontoteema kokonaisuudessaan auttaa myös keskittymään, mutta luo rentoutta ja vuorovaikutuksellisuutta. Isolle seinälle heijastin dia-esityksen suomenluonto aiheisista kuvista ja taustalla soi rauhallinen luonnonäänistä koostuva soittolista.

Tavoitteenani oli luoda kodinomainen tila, jossa on rento olla. Istumapaikat järjestin puolikaareen säkkituoleista ja pienistä kahvipöydistä, joihin sain laitettua tarjoiltavat. Puolikaaresta kaikkien on mielestäni helppo seurata luomaani dia-sarjaa läpikäytävistä asioista ja keskustella asioista näkemällä kaikki osallistujat. Muutaman himmeän lampun ja kasveja asetelin tyhjiin kohtiin kodinomaisuuden lisäämiseksi. Värimaailmana käytin fuksiapunaista, harmaata ja valkoista. Tilan keskelle asetin maton luomaan olohuonemaista tunnelmaa.

Ennen ohjaustilannetta toin tee-veden ja pahvikupit ja asetin keksejä sekä Fazerin suklaata astioihin tilan keskiosaan tarjoilupöydälle. Tarjoiltavat toin mukavuuden saavuttamiseksi. Oma sijaintini oli puolikaaren reunassa kannettavan tietokoneen vieressä, jotta pystyin etenemään haluamaani tahtiin. Vieressäni oli rahi, jossa välillä istuin, jotta asetelma pysyisi ennemminkin vertaisena, kuin opettajan roolissa.

Ohjaustilanteessa opetusmenetelmä toimi suunnitellusti huomioiden alkuun lievän jännittyneisyyden. Koska moni vaihto-opiskelijoista tunsivat toisensa, se helpotti vuorovaikutuksellisuutta. Oma jännitys vei keskustelua ja diojen läpikäymistä nopeasti eteenpäin. Keskustelua syntyi paljon etenkin diojen jälkeen. Sain orientaation jälkeen positiivista suullista palautetta opiskelijoilta, joten koen orientaation onnistuneen. Minun ei tarvinnut missään vaiheessa muuttaa orientaatiotuntien sisältämää suunnitelmaa opinnäytetyöprosessin aikana.

6 Harjoittelun orientaation arviointi

Opinnäytetyön toteuttaminen toiminnallisena oli minulle mielekästä ja omaa vahvuusalueitani. Aihe on mielestäni ajankohtainen opiskelijavaihtojen jatkuvasti lisääntyessä etenkin hoitoalalla. Aihe oli mielestäni myös tarpeellinen, sillä espanjalaisille käytännön harjoittelun sisältämät tehtävät ja oppimispäiväkirja on täysin uutta. Täten myös tarkoitus ja tavoitteet olivat henkilökohtaisesti minua lähellä vaihtokokemukseni Espanjassa ja toiminnan kehittämisen myötä. Mainittakoon vielä suunnittelu-, kieli- ja ohjaustaitojen tulevat hyödyt tulevana sairaanhoitajana.

Teoriataustaa oli riittävästi saatavilla, mutta vertaisopetuksesta vähemmän kuin muista opetusmuodoista. Valikoin lähteitä kriittisesti ja halusin, että asian tarkoitus ei muutu referoidessa. Esimerkiksi potilasohjauksista löysin paljon tietoa, mutta se ei mielestäni soveltunut omaan opinnäytetyöhöni ohjauksesta lähteeksi niin hyvin, koska kyseessä oli vertaisryhmän orientaatio käytännön harjoittelua koskien. Harjoitteluun liittyvä teoriatausta oli helppo löytää, mutta haastavaa työstää sen spesifien faktojen vuoksi. Ammatillinen kasvu on isossa osassa sairaanhoitajan ammattia ja täten aiheesta löytyy paljon erilaista tietoa ja mielipiteitä. Valitsin minun ajattelumalliin parhaiten soveltuvat lähteet.

Toteutus tilan kannalta oli mielestäni onnistunut kaikin puolin. Kuten aiemmin jo viittasin Rätty M. (2015) tekstiin, että tyyppillistä on hyödyntää moniaistisuutta, jotta saavutettaisiin oppimisen edistämistä vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin kautta. Tämä erilainen oppimisympäristö luo keskustelua ja ajatuksia vaivattomasti, jolloin tavoitetaan useimmiten haluttu lopputulos. Näin mielestäni tapahtui. Sain Espanjalaisilta lämpimän vastaanoton ja he tulivat hieman eri aikoihin paikalle, jolloin pystyin luomaan hieman jo kontaktia yksilöihin. Huomasin myös ottaneeni ajankäytössä tiedostamattani huomioon Espanjalaisille yleisen piirteen; ajankäsitteen niin sanotun puutteellisuuden.

Itse presentaatiosta olen hieman harmissani, sillä menin aluksi lukkoon ja jännityksen iskiessä en oikein osannut kysyä enää niin sanotusti oikeita kysymyksiä. Sosiaaliset taitoni huomioon ottaen yllätyin tästä itsekin. Arvioisin, että jännityksen ja hermostuneisuuden vuoksi diojen läpiviemisen olleen haasteellista huomioiden vielä vieraan kielen. Sain onneksi tarvittaessa tukea opettajasta joka huomasi ajoittain tilanteeni ja auttoi hieman eteenpäin.

Positiivisena asiana näin vertaisopetuksen, joka helpotti minua huomattavasti eikä minun tarvinnut asettua opettajan rooliin. Tavoitteenani oli luoda keskustelua ja jakaa kokemuksia sekä käydä heidän aiempia taitojaan ja harjoittelupaikkoja läpi. Sosiaalista vuorovaikutusta oppilaiden välillä voidaan hyödyntää opittavan asiasisällön ja opiskelutaidon omaksumisen huomattavana edistäjänä. (Engeström Y., 1992, 59). Edellä mainittu viittaus tuli kyllä mielestäni ilmi molemmin puolin. Minua jäi hieman vaivaamaan jälkikäteen, että tähän olisi voinut panostaa vielä enemmän. Diojen läpikäynti oli haastavaa valmistautumisesta huolimatta. Saimme jonkin verran keskustelua aikaiseksi esimerkiksi kokemuksista ja maiden välisistä eroista.

Opetusmenetelmänä luentomalli, jossa oli mukana aktiivisesti vuorovaikutuksellista puolta, oli kuitenkin mielestäni toimiva tälle ryhmälle, kuten myös luentomenetelmän ohella käyttämäni kyselymenetelmä. Pruuki L., (2008) suositteli teoksessaan myös avoimia ja voimaannuttavia kysymyksiä omista kokemuksista avoimen keskustelun ohella. Se toimi todella hyvin ja loi paljon keskustelua käytännönharjoitteluiden erilaisista kokemuksista ja toi esille askartuttavia kysymyksiä sekä loi uusia näkemyksiä asioihin. Omakohtaiset kokemukset suomalaisista vanhuksista ovat hieman tragikoomisia ja tämä sai nauruakin aikaan. Halusin tuoda myös esille mielenterveyspotilaiden yleisyyden Suomen kotihoidossa ja sitä kautta huomioitavia asioita ja neuvoja ensikertalaisille.

Kokemuksista puhuminen puolin ja toisin oli mielestäni yllättävää ja jännittävää sekä todella mielenkiintoista. Espanjassa sairaanhoitajaopiskelijat ovat paljon itsenäisempiä, mutta toisaalta heiltä mielestäni vaaditaan enemmän jo varhaisessa vaiheessa eikä se välttämättä ole hyvä asia. Tämä asia puhuttaa minua hoitovirheiden näkökulmasta paljon ja kuinka oma kehitys on melkein pä harjoittelupaikasta ja omasta aktiivisuudesta riippuvaista. Toisena asia-

na mainitsisin eroavaisuuden harjoitteluun kuuluvista tehtävistä, jotka edesauttavat ammatillisessa kasvussa ja itsetuntemuksen kehittymisessä. Espanjassa ei ole harjoittelun aikana tehtäviä. Sain paljon positiivista palautetta tuntien asiasisällöstä ja espanjalaiset olivat hieman hämmentyneitä etenkin oppimispäiväkirjasta ja se herätti paljon kysymyksiä. Tehtävien olemattomuus Espanjassa oli mielestäni tärkeä tieto suunnitellessani orientaatiotunteja.

7 Pohdinta ja johtopäätökset

Opinnäytetyötäni voidaan hyödyntää jatkossa eritoten Espanjalaisten vaihto-opiskelijoiden orientoimiseen käytännön hoitotyönharjoitteluun Suomessa. Orientaatio materiaalipohjaa voi kehittää eri harjoittelualan mukaan, sillä tämän opinnäytetyön dia-materiaali pohjautuu eniten geriatrian puoleen. Materiaalin luomisessa käytännön harjoittelua koskeissa asioissa käytin Laurean yleisiä harjoittelun ohjeita ja Valviran luomaa ohjeistusta.

Orientaatiotunnit olivat vapaaehtoisia ja paikalle saapui kaikki jotka eivät olleet pakollisilla muilla oppitunneilla. Koen, että aihe oli heistä kiinnostava ja eritoten tarpeellinen. Orientaatiotunnit olivat mielestäni otollisella ajalla, koska Espanjalaiset olivat menossa käytännön harjoitteluun seuraavalla viikolla ja se mielestäni myös vaikutti osallistumiseen.

Valitsin opinnäytetyön kohderyhmäksi espanjalaiset vaihto-opiskelijat, koska olin itse harjoittelussa Espanjassa. Kulttuurikokemuksesta oli hyötyä opinnäytetyön aiheen valintaan ja sen toteuttamiseen kohdistuen huomio tarvittaviin yksityiskohtiin. Tässä tapauksessa huomio kiinnittyi eniten harjoittelun orientoimiseen, oppimispäiväkirjan toteutukseen, tehtäviin ja harjoittelun yleisiin käytäntöihin.

Kulttuurinen tahtoni ohjasi minua lähtemään vaihtoon. Espanjassa kulttuurin eroavaisuuden, koulutuksen ja kielimuurin myötä harjoittelu osoittautui haasteellisemmaksi, kun olin osannut odottaa. Harjoitteluun mentiin suoraan ilman orientaatiota ja aloitimme työskentelyn paikallisen työparin kanssa saman tien hoitotoimenpiteitä tehden. Hyvänä, että huonona asiana näen kuinka itsenäisiä hoitajien tuli olla ensiapupoliklinikalla, postoperatiivisella osastolla ja operatiivisella kuinka yleistietämys tuli olla todella laaja. Ajattelin, että mikäli vain pystyn, haluaisin helpottaa Suomeen harjoitteluun tulevien vaihto-opiskelijoiden käytännön harjoittelun aloittamista ja valmistautumaan mahdollisiin haasteisiin.

Kulttuurikompetenssi vaikutti paljon opinnäytetyön toteutukseen ja omaan ammattitaitoni kehittymiseen. Kulttuurikokemuksesta ja kulttuuri tietoisuudesta oli hyötyä Espanjalaisten kohtaamisessa orientaatiotilanteessa ja orientaation kehittelyssä. Oma kokemukseni Espanjassa käytännönharjoittelusta toi tunteen, että työyhteisö on yhtä suurta perhettä ja arvostus toisia kohtaan on suuri. Keskusteleva lähestymistapa orientaatiotilanteessa pienryhmässä ver-

taisena soveltuu mielestäni täten siis hyvin Espanjalaisten kanssa. Mikäli olisin asettanut itseni heidän yläpuolelleen esimerkiksi opettajan rooliin, uskon, että vastaanotto olisi ollut erilainen eikä lainkaan niin mieluista kokemus. Ilman omaa kulttuurikokemusta uskoisin, että opinnäytetyön toteuttaminen olisi ollut haastavampaa kaikilta osa-alueilta. Huomasin suullisen palautteen perusteella, että he arvostivat pitämääni orientaatiota laajan harjoittelu kokemustaustani vuoksi. Uskon, että heidän kulttuuri tietoisuus ja kulttuuri tahto helpottaa heidän harjoitteluun Suomessa. Saamani suullisen palautteen perusteella ja orientaatiota hioamalla uskon pienryhmä vertaisopetuksen toimivuuteen jatkossakin. Huomauttaisin kuitenkin, että pienryhmänä orientaatiotunti tuntui toimivalta, mutta en lähtisi toteuttamaan sitä isommalle ryhmälle. Syynä tähän pidän keskusteluiden jouhevuutta ja yleistä hyvää vuorovaikutusta pienryhmässä.

Vertaisorientaatiota moniaistillisessa tilassa voisi esimerkiksi hyödyntää kielenopiskelussa. Suunnittelu-, ohjaus- ja kielitaito karttuisivat jo hyvässä vaiheessa opintoja. Sairaanhoidaja työssään kohtaa useasti monikulttuurisia asiakkaita sekä ohjaustilanteita. Uskon myös vertaisorientaatioiden hyödyntämisen olevan koululle kannattavaa, niin taloudellisesti, kuin ajallisestikin. Tämä olisi mielestäni myös hyvä kokemus opiskelijoille, jotka suunnittelevat vaihtoon lähtöä. Kokemusten jakaminen puolin ja toisin voi helpottaa myös päätöstä hakeutua vaihtoon ja myös osittain tiedostaa kohdemaan menetelmistä.

Kehittäisin vielä jatkossa orientaatiomateriaalia tuomalla muun muassa kuvia enemmän. Suomessa kokemukseni perusteella on enemmän kuntouttavaa hoitotyötä ja apuvälineitä kuin Espanjassa. Uskon myös, että esimerkiksi laatimalla kyselylomakkeen vaihto-opiskelijoille harjoittelun jälkeen, olisi suurta hyötyä. Lomakkeen avulla tulisi ilmi haasteellisimmat asiat vaihto-opiskelijoille Suomen käytännönharjoittelussa ja lomakkeen avulla orientaatiotunteja voisi kehittää.

Lähteet

Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/tr24.pdf?lang=fi>

Viitattu 10.06.2015

Engeström Y. 1992. Perustietoa opetuksesta. 2.- 8.painos Helsinki: Valtion painatuskeskus.

Janhunen S. & Vanha- Nuutinen L. 2005. Kohti asiantuntijuutta; oppiminen ja ammatillinen kasvu sosiaali- ja terveysalalla. 1. painos. Vantaa: Dark Oy.

Koli H., 2003. Oppimisprosessin ohjaus uusissa oppimisympäristöissä kirjassa Ammattikorkeakoulupedagogiikka, toim. Kotila Hannu, Helsinki: Edita

Kyngäs H., Kääriäinen M., Poskiparta M., Johansson K., Hirvonen E. ja Renfors T. 2007, Ohjaaminen hoitotyössä. 1. painos. WSOY Oppimateriaalit oy.

Lammi O., Vaikuta visuaalisesti: laadi selkeä esitys, 2009, 1. painos. Helsinki: WSOY.

Laurea-ammattikorkeakoulu. Optima. Harjoittelun yhteiset asiat, ammattia edistävän harjoittelun yhteiset periaatteet. Viitattu 10.06.2015

Laurea-ammattikorkeakoulu. Optima. Harjoittelun yhteiset asiat, sairaanhoitajan osaamisalueet. Viitattu 10.06.2015

Lindblom-Yläne S. & Nevgi A. 2011. Yliopisto-opettajan käsikirja. 1.- 2. painos Helsinki: WSOPpro oy.

Pruuki L. 2008. Ilo opettaa, Helsinki: Edita

Rautava-Nurmi H., Westergård A., Henttonen T., Ojala M. & Vuorinen S. 2014. Hoitotyön taidot ja toiminnot. 1.-3 painos. Helsinki: Sanoma pro

Räty M., Sivonen S., Saarela J., Laurikainen H. & työryhmä. 2015. Laurea-ammattikorkeakoulu; Aistien-menetelmä. Kuopio: Grano oy.

Vänskä K., Laitinen-Väänänen S., Kettunen T. & Mäkelä J. 2011. Onnistuuko ohjaus?: Sosiaali- ja terveysalan ohjaustyössä kehittyminen, Helsinki: Edita.

Muut:

Bachelor of business and administration professional

Liite 2. Dia-esitys orientaatiotunneille

Internship working hours for 7 weeks of practical training

- ▶ 270 h = 10 ECTS credits = 7 weeks
- ▶ 12 h of describing your own goals and baseline for the practical training.
- ▶ Send your personal goals to the supervising teacher by e-mail, with your personal competence description attached.
- ▶ 256 h practical training = 36,57h/ 1 week = 7,3h/1day

General targets for the practical training

- ▶ Facing patients from different cultures in Finland and abroad
- ▶ Defining what guidance is needed. Script, implement and estimate customer-oriented guidance in various nursing environments
- ▶ Support and activate patients and his/hers family's own functional resource.
- ▶ Explore and participate in decisions with a multi-professional working group
- ▶ Follow up medication influence and effectiveness when you treat patients

Personal targets for practical training

- Think about your goals during the first week of training and write them down
- Discuss your goals with your supervising teacher and modify where necessary
- Send your final goals (what you agreed upon) to your supervising teacher

Student's responsibilities during practice

1. Describe your starting level; basic nursing knowledge gained in school and previous practices
2. General and personal goals during practice
3. Getting to know tasks
4. Own activity
  - Seek learning situations
  - Look for new information
  - Ask feedback
  - Keep in touch with your supervisor teacher and definitely in a case if you have any problems
5. Practicing agreement (confidentiality agreement ect.)

 LAUREA
Together we can change

Learning diary

- ▶ After you have established your starting level and goals, it is easier to write your learning diary → you can then compare your starting point to what you have learned during practice
- ▶ It is recommended to write your learning diary after each week of training, you can also keep a "pocketbook" where you can add notes during the week
- ▶ Learning diary also helps you to find things that you want to focus in your practice

 LAUREA
Together we can change

- ▶ It can also help you to put special attention to some situations that are harder for you; that way you can aim to work in those situations more and improve your skills in them
- ▶ You can always write about good learning experiences and perhaps, also about the poorer ones
- ▶ When you assess yourself you realize which areas will require more training and what are the things that you are already doing well

▶ The easiest way to assemble your learning diary is to write about the different areas, such as:

1. General knowledge about nursing care
2. Basic nursing skills
3. Technical skills
4. Communication skills and co-operation with the patients
5. Co-operation and team work
6. Decision making- and documentation skills
7. Teaching- and counselling skills
8. Medication skills
9. Ethical skills

Learning and guidance

- ▶ Morning-, evening-, night- and weekend shifts (max 1-2 nights)
- ▶ Try to plan your shifts to be at the same time as your work place supervisor
- ▶ You have to plan your time sheet and put it to the wall of your work place so your team can see it
- ▶ Plan your shifts evenly for every training week
- ▶ If you are sick, call your work place and let the supervising teacher know as well
- ▶ Note that you have to compensate for the hours you are absent for

When practicing in Finland, these are some of the important things to know and/or revise before practice:

- Knowledge about blood sugar levels and putting the right insulin injection
- S.C and i.m injections
- Manual blood pressure measuring
- Wound care, especially chronic wounds
- Attention with aseptic!
- Using different kind of patient assistive devices
- Taking blood tests and samples in the correct order
- (Knowledge about different kind of mental illnesses)

10

Basic nursing

- Take care of these basic needs:
  - Hygiene/maintenance of cleanliness
  - Exercise/movement
  - Eating/nutrition
  - Fluid balance
  - Mental, social and physical state
  - Possibly position treatment
  - Medical treatment

11

Actions after blood exposure

- ▶ CLEAN the exposure area straight away
- ▶ Let the punctured site bleed, do NOT squeeze the area!
- ▶ RINSE under running water for about 5 minutes
- ▶ Put ALCOHOL POULTICE to exposure area for about 2 minutes
- ▶ Tell what has happened to your working place supervisor

14

Patient assistive devices

- ▶ Nurses should also be able to evaluate what assistive devices the patient can use
  - ▶ Ergonomic aspects
- ▶ These are also very important to your personal health
- ▶ In Finland also we have many different kinds of assistive devices, don't be afraid to ask for guidance if some of the tools are unknown to you.

15